

خطباتِ ہود

(خطباتِ جمعہ)

۱۹۳۲-۱۹۳۱ء

فرمودہ

سیدنا حضرت مرزا بشیر الدین محمود احمد المصلح الموعود

خلیفۃ اربع الثانی

جلد ۳

زیر اہتمام

فضل عمر فاؤنڈیشن

KHUTUBĀT-I-MAHMŪD

by : HADRAT MIRZA BASHIR-UD-DIN MAHMŪD AHMAD
KHALIFATUL MASIH II

Published by:

Islām International Publications Ltd.

Islāmabad, Sheephatch Lane,

Tilford, Surrey GU 10 2 AQ

U.K.

Printed by:

Raqeem Press,

Islamabad, Tilford, Surrey

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّيْ عَلٰی رَسُوْلِهِ الْكَرِیْمِ

پیش لفظ

اللہ تعالیٰ کے فضل و احسان سے فضل عرفاؤنڈیشن کو حضرت مصلح موعود کے خطبات جمعہ کی تیرہویں جلد احباب کی خدمت میں پیش کرنے کی سعادت نصیب ہو رہی ہے۔ اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ عَلٰی ذٰلِكَ۔ اس جلد میں ۱۹۳۱ء تا ۱۹۳۲ء کے ۷۸ خطبات جمعہ شامل ہیں۔

حضرت فضل عمر سلطان الہیان کے خطبات علوم و معارف کا انمول خزانہ ہیں اور یہ سنگوئی کے الہامی الفاظ وہ علوم ظاہری و باطنی سے پُر کیا جائے گا۔ پر شاہد ناطق ہیں۔ حضرت مصلح موعود کا دور خلافت جو کم و بیش ۵۲ سال پر محیط ہے۔ ایک تاریخ ساز دور تھا۔ اس نہایت کامیاب طویل دور میں حضور کے خطبات نے جماعت کی علمی و روحانی ترقی اور تعلیم و تربیت میں نہایت اہم کردار ادا کیا۔ ہمارا یہ روحانی و علمی ورثہ سلسلہ کے لڑیچر میں بکھرا پڑا تھا۔ اور جماعت کے دوستوں کو اس سے استفادہ کرنا مشکل تھا۔ فضل عرفاؤنڈیشن اس جماعتی ضرورت کو پورا کرنے کے لئے ان خطبات کو کتابی شکل میں شائع کر رہی ہے۔

اللہ تعالیٰ ہمیں ان خطبات سے پورے طور پر استفادہ کرنے اور جماعتی ذمہ داریوں کو احسن رنگ میں ادا کرنے کی توفیق عطا فرمائے۔ آمین

والسلام
خاکسار
ناصر احمد شمس
سیکرٹری فضل عرفاؤنڈیشن

فہرست مضامین خطبات محمود

(خطبات جمعہ ۳۲-۱۹۳۱ء)

جلد ۱۳

صفحہ	موضوع خطبہ	تاریخ بیان فرمودہ	خطبہ نمبر
۳	نئے سال سے فائدہ اٹھاؤ	۲/ جنوری ۱۹۳۱ء	۱
۶	غیر مبائعین کے پیچھے نماز	۹/ جنوری	۲
۱۶	دہریت اور الحاد کی رو کو روکو	۱۶/ جنوری	۳
۲۷	رمضان المبارک رسول کریم ﷺ کی عید ہے	۲۳/ جنوری	۴
	حضرت مسیح موعودؑ کے ایک حوالہ کی تشریح اور	۳۰/ جنوری	۵
۳۵	تبلیغی اشتہارات کے متعلق اعلان		
۴۱	تبلیغی سرگرمیوں میں اضافہ کی ضرورت	۶/ فروری	۶
۵۴	دین اور دنیا دونوں کیلئے رمضان کی کیفیت پیدا کرو	۱۳/ فروری	۷
۶۷	عید میں عید	۲۰/ فروری	۸
۷۴	قومی نقائص اور کمزوریاں	۲۷/ فروری	۹
۸۶	شجر احمدیت کے پھل لانے کا وقت	۶/ مارچ	۱۰
۹۴	قومی اصلاح کیلئے عملی کوشش	۱۳/ مارچ	۱۱
۱۰۳	خلیفہ اور نظام سلسلہ کا احترام	۲۰/ مارچ	۱۲
۱۱۲	مسلمان غیروں کے مقابلہ میں متحد ہو جائیں	۲۷/ مارچ	۱۳
۱۲۹	ہم دین کو دنیا پر مقدم رکھیں گے	۳/ اپریل	۱۴
۱۳۵	خُذُوا حِذْرَ كُمْ کے حکم الہی پر عمل کرو	۱۰/ اپریل	۱۵
۱۳۶	جماعت احمدیہ منصوری کی ذمہ داریاں	۲۴/ اپریل	۱۶

ب

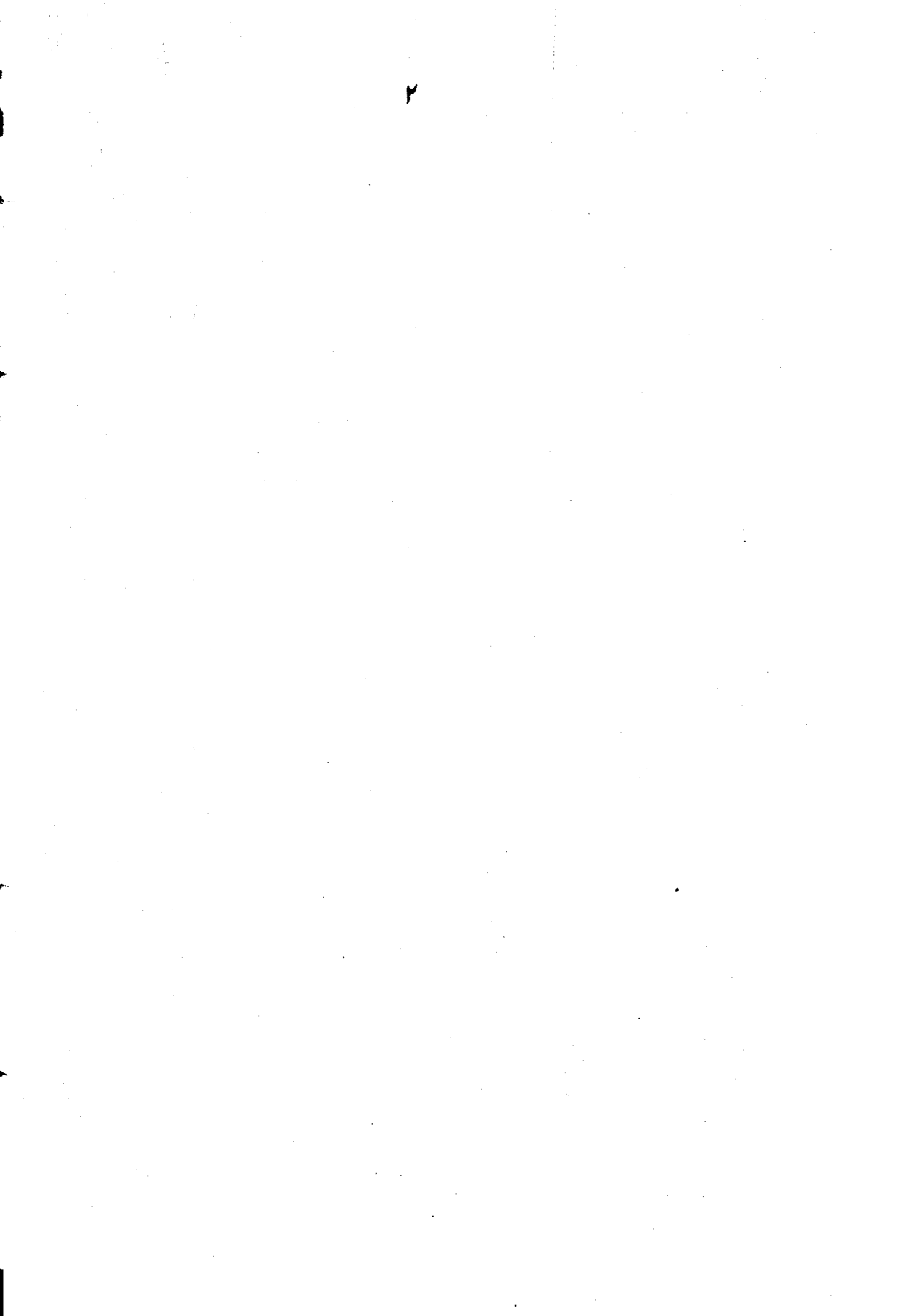
صفحہ	موضوع خطبہ	تاریخ بیان فرمودہ	خطبہ نمبر
۱۵۰	جماعت احمدیہ کا ہر فرد بیدار ہو	۱۵/ مئی ۱۹۳۱ء	۱۷
۱۶۲	قاضی محمد علی صاحب کیوں تعریف کے مستحق ہیں	۲۹/ مئی	۱۸
۱۷۱	جماعت احمدیہ کی چالیس سالہ جوہلی منائی جائے	۵/ جون	۱۹
۱۸۵	جمعہ کی رات کو ہر احمدی تہجد پڑھے	۱۲/ جون	۲۰
۱۹۰	بنالہ میں جماعت احمدیہ کا کامیاب جلسہ	۱۹/ جون	۲۱
۲۰۴	اپنی دو ستیاں خدا تعالیٰ کے مقرر کردہ اصول کے ماتحت رکھو	۲۶/ جون	۲۲
۲۰۹	حضرت مرزا سلطان احمد صاحب کا انتقال	۳/ جولائی	۲۳
۲۱۷	حضرت مسیح موعود علیہ السلام کے طرز تحریر کی تقلید کرو	۱۰/ جولائی	۲۴
۲۲۳	حقیقی ایمان اور یقین نبی کے ذریعہ حاصل ہوتا ہے	۱۷/ جولائی	۲۵
۲۳۴	روحانی اور دنیوی مراتب اربعہ	۷/ اگست	۲۶
۲۳۸	خدا تعالیٰ سے ملنے کی حسرت نہیں بلکہ ارادہ پیدا کرو	۴/ ستمبر	۲۷
۲۴۶	مرمت مسجد لندن اور چندہ خاص کی تحریکیں	۱۱/ ستمبر	۲۸
۲۵۷	کامل جماعت وہی ہو سکتی ہے جو ہر قسم کی قابلیتیں ظاہر کرے	۲۵/ ستمبر	۲۹
۲۶۴	مایوسی اور ناقص انکسار، کبر اور خود پسندی سے بچو	۹/ اکتوبر	۳۰
۲۶۷	قربانی کا مطالبہ نہیں بلکہ بیچ کو صحیح جگہ پر ڈالنے کا مشورہ ہے	۲۳/ اکتوبر	۳۱
۲۷۴	سخت مخالفت کے باوجود جماعت کو آگے بڑھانا چاہئے	۶/ نومبر	۳۲
۲۷۸	مسئلہ کشمیر اور جماعت احمدیہ	۱۳/ نومبر	۳۳
۲۸۸	ایذا دینے والوں سے محبت اور شفقت کا سلوک کرو	۲۰/ نومبر	۳۴
۲۹۶	سالانہ جلسہ کی قدر و قیمت کا اندازہ نہیں کیا جاسکتا	۱۱/ دسمبر	۳۵
۳۰۴	مہمان نوازی کے متعلق ضروری ہدایات	۱۸/ دسمبر	۳۶

صفحہ	موضوع خطبہ	تاریخ بیان فرمودہ	خطبہ نمبر
۳۰۹	مومن کی عملی زندگی اور سورۃ فاتحہ	۲۵/ دسمبر ۱۹۳۱ء	۳۷
	نظام جماعت کے احترام اور دعوت الی اللہ پر زور	۸/ جنوری ۱۹۳۲ء	۳۸
۳۲۳	دینے کی تحریک		
۳۳۰	رمضان المبارک سے فائدہ اٹھاؤ	۱۵/ جنوری	۳۹
۳۳۳	مسلمانان کشمیر کی مال اور دعا سے مدد کرو	۲۲/ جنوری	۴۰
۳۳۳	حق دار کو اس کا حق فوراً ادا کرو	۲۹/ جنوری	۴۱
۳۳۸	مسلمانان کشمیر کی مدد کرو اور فتنہ و فساد سے بچو	۵/ فروری	۴۲
	دعوت الی اللہ پر زور دو اور مخالفین	۱۲/ فروری	۴۳
۳۶۲	کاؤرڈل سے نکال دو		
۳۷۶	کشمیر کے مظلومین کی امداد کرو	۱۹/ فروری	۴۴
۳۸۰	امید سے ہی ہر قوم ترقی کر سکتی ہے	۲۶/ فروری	۴۵
۳۹۰	دینی اور دنیوی امور میں مایوسی سے بچو	۴/ مارچ	۴۶
۳۹۴	تمام مخلوق ایک دوسرے سے وابستہ ہے	۱۸/ مارچ	۴۷
۳۹۸	خدا کا فضل اپنے ساتھ تکالیف بھی رکھتا ہے	۲۵/ مارچ	۴۸
۴۰۲	مومن کی نگاہ ہر طرف ہونی چاہئے	یکم اپریل	۴۹
۴۰۷	اللہ تعالیٰ کے فضلوں پر امید اور یقین رکھو	۸/ اپریل	۵۰
	دنیا کی ترقی کا مدار اور اللہ تعالیٰ کے قرب کا حصول	۱۵/ اپریل	۵۱
۴۲۲	الہام الہی پر منحصر ہے		
۴۳۲	ہر نیکی استقلال کے ساتھ کرنی چاہئے	۲۲/ اپریل	۵۲
۴۳۷	کامیابی کیلئے کامل اطاعت ضروری ہے	۲۹/ اپریل	۵۳
۴۴۷	جماعت احمدیہ کی شاندار مالی قربانی	۱۳/ مئی	۵۴
	ہر کام میں ہمیں دوسروں سے نمایاں	۲۰/ مئی	۵۵
۴۵۱	غلبہ حاصل ہونا چاہئے		

انڈیکس

مرتبہ :- مکرم چوہدری محمد صدیق صاحب ایم اے ایم او ایل

۳	۱- آیات قرآنیہ
۶	۲- احادیث
۹	۳- الہامات حضرت مسیح موعودؑ
۱۰	۴- اسماء
۱۳	۵- مقامات
۱۶	۶- کتابیات

آيات قرآنية

١٩٣	التَّهْلُكَةِ (١٩٦)	٣٩٩	فِيهِ ظَلُمْتُ (٢٠)	٣٩٩	فِيهِ ظَلُمْتُ (٢٠)	الفاتحة
	كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ	٢٢١	يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا (٢٤)	٢٢١	يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا (٢٤)	الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
	غَلَبَتْ (٢٥٠) ٥٢٢'٣٨٤'٣٨٩	٢٣٠	عَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ	٢٣٠	عَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ	الْعَلَمِينَ (٢)
	لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ	٥٣٤	كُلَّهَا (٣٢)	٥٣٤	كُلَّهَا (٣٢)	٣٩٦'٣٩٣'٣٨٦'٣٨٣'٣١٢'٢٦٦
٣٦٠	نَفْسًا (٢٨٤)	٥٣٤	أَقِيمُوا الصَّلَاةَ (٣٣)	٥٣٤	أَقِيمُوا الصَّلَاةَ (٣٣)	٢٦١'٦٥٦'٥٤٦'٥٤٥'٥٦٨
	أل عمران	٢٣٣	لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ	٢٣٣	لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ	الرَّحْمَنُ الرَّحِيمِ (٣)
	تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا	٢٣٣	يَحْزَنُونَ (٣٩)	٢٣٣	يَحْزَنُونَ (٣٩)	مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ (٣)
	وَأَبْنَاءَكُمْ (٦٣)	٢٨٩	وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ...إِلَيْهِ	٢٨٩	وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ...إِلَيْهِ	٢٦١'٦٥٤
	فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ	٢٩٣'٢٩٠	رَاجِعُونَ (٣٦'٣٧)	٢٩٣'٢٩٠	رَاجِعُونَ (٣٦'٣٧)	إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ
٣٢٦	إِخْوَانًا (١٠٣)	٥٣٠	لَا تَقُولُوا زُرْعَانَا (١٠٥)	٥٣٠	لَا تَقُولُوا زُرْعَانَا (١٠٥)	نَسْتَعِينُ (٥)
١٢	أَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ (١١١)	٢٤٠	وَلِكُلِّ وِجْهَةٌ (١٣٩)	٢٤٠	وَلِكُلِّ وِجْهَةٌ (١٣٩)	٢٦١'٦٥٤'٦١٤
	جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ	١٣٦	مِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ (١٥٠)	١٣٦	مِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ (١٥٠)	إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
٥٨٨	وَالْأَرْضُ (١٣٣)	٣١	يَتَّبِعِينَ لَكُمْ (١٨٨)	٣١	يَتَّبِعِينَ لَكُمْ (١٨٨)	(٦)
	النساء	٩	هُنَّ لِيَاسٍ لَكُمْ (١٨٨)	٩	هُنَّ لِيَاسٍ لَكُمْ (١٨٨)	صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
	فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ (٣)	٥٤٨'٣٥٣	وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ	٥٤٨'٣٥٣	وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ	عَلَيْهِمْ (٤)
	فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ	١٦٨	أَبْوَابِهَا (١٩٠)	١٦٨	أَبْوَابِهَا (١٩٠)	عَبْدِ الْمَغْضُوبِ
	أَنْعَمَ اللَّهُ (٤٠)	١٣٤	الْفِتْنَةِ أَشَدُّ مِنْ	١٣٤	الْفِتْنَةِ أَشَدُّ مِنْ	عَلَيْهِمْ (٤)
	تُحَدِّثُونَ (٤٢)	١٦٨	الْقَتْلِ (١٩٢)	١٦٨	الْقَتْلِ (١٩٢)	البقرة
	يَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا	١٣٣'١٢	فَاعْتَبِدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ	١٣٣'١٢	فَاعْتَبِدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ	آلَمْ ذَلِكَ الْكِتَابُ (٣'٢) ٥٣٠
٣٦٣'٣٦٣	يَرْجُونَ (١٠٥)	١٣٣'١٢	مَا اعْتَدَى (١٩٥)	١٣٣'١٢	مَا اعْتَدَى (١٩٥)	٥٣٩٥'٥٣٦
	المائدة		لَا تَلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى		لَا تَلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى	أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٦) ٥٣٦'٦
	فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ					أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ
						الْمُفْسِدُونَ (١٣)
						أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ

يس	التحل	٥٥٣'٥٥٢	فَقَاتِلَا (٢٥)
يَحْسِرَةٌ عَلَى الْعِبَادِ	الَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا		يَأْتِيهَا الَّذِينَ أُمِنُوا
٢٢٢	٥٤٥'٥٤٢ (٩٣)	٨١	لَا تَسْقَلُوا (١٠٢)
مَا يَأْتِيهِمْ (٣١)	بَنِي إِسْرَائِيلَ		الاعراف
الرَّهْمِ	أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا		رَحْمَتِي وَسِعَتْ
إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ	فِيهَا (١٤)	٣٨٦'٢٢٢	كُلَّ شَيْءٍ (١٥٤)
٢١٣	٥١٣'٢٢٢		أَكْثُ بَرِيَّتِكُمْ قَالُوا
حَمِيعًا (٥٣)	كُلًّا نُمِدُّ هُوًّا (٢١)		بَلَى (١٤٣)
حَمِ السَّجْدَةِ	لَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ (٣٤)	٦٦١	الانفال
إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ	مَنْ كَانَ فِي هَذِهِ		وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
٢٦٦	٥٨٤		...يَسْتَغْفِرُونَ (٣٣)
ثُمَّ اسْتَفَامُوا (٣١)	أَعْمَى (٤٣)	٢١'٩'١٨	التوبة
الشورى	كُلُّ يَعْمَلُ عَلَى		لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ
لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ (١٢)	شَاكِلَتِهِ (٨٥)		كَلِمَةٍ (٣٣)
٢٠٣	٥٨٣		هُوَ أَدْنَى (٦١)
الاحقاف	طُهُ		عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ (١٢٨)
بَلَغَ أَشُدَّهُ (١٦)	قُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا (١١٥)	٢٢٣	يوسف
١٤٣'١٤١	٨٣	١٥٥'١٣٦	لَا تَيْفَسُوا مِنْ رُوحِ
الفتح	الانبياء		اللَّهِ (٨٨)
إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ (١١)	وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ (٣١)	٥٣٠	الزعد
٢٢١	٣٩٨		لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ (١٥)
الذريت	التور		إِبْرَاهِيمَ
وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ	يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا		ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً
٢٨٦	٥٥٦	٢١٣	طَبِيبَةً (٢٥)
وَالإِنْسِ (٥٤)	(٦٣)		تَوْتِي أَكَلَهَا كُلَّ حِينٍ (٢٦)
الرحمن	الشعراء		
الرَّحْمَنُ عَلَّمَ الْقُرْآنَ	وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ	٥٢٩	
٢٣٠	٩٢'٩٠		
(٥٤٢)	الأقربين (٢١٥)		
كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي	الأحزاب		
شَأْنٍ (٣٠)	فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى	٨٤	
٢٣٢	نَجْبَةً (٢٣)		
الجمعة	هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي	٥٩٣'٥٥٥	

٥٦٢	صَدْرَكَ (٢)	التَّرْعَتِ	٦٣٢	الْأَمِينِ (٣)
	الْعَلَقِ	وَالْتَّرْعَتِ عَزَقًا (٣٢٢)		الْمُنْفِقُونَ
٢٣٠	الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (٥)	التَّكْوِينِ	٥٩٢	لَعْنٌ رَّحَقْنَا إِلَى
	الْقَارِعَةِ	وَإِذَا الْحَبَّةُ أَزْلَفَتْ (١٣)		الْمَدِينَةِ (٩)
٣	فَهُوَ فِي عَيْشَةٍ رَاضِيَةٍ (٨)	الْفَجْرِ		التَّحْرِيمِ
	وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ	فَادْخُلِي فِي عِبْدِي		قُرْآنَ نَفْسِكُمْ وَأَهْلِيكُمْ
٣	مَوَازِينَهُ... هَاوِيَةً (١٠٩)	وَادْخُلِي جَنَّتِي (٣١٣٠)	٦٣٣٠٣٤٥	نَارًا (٤)
	التَّضَرُّ	الْمَنْ نَشْرَحُ		النَّبَأِ
٩٤	يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ (٣)	الْمَنْ نَشْرَحُ لَكَ	٥٥٠	يَلِيَّتِي كُنْتُ تُرْبَابًا (٣١)

۶ احادیث

۵۳۳	کہہ کر نماز پڑھیں	مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	۱۳۲	اَكْرَمُ مَا سَيَدَ قَوْمِ
	آنحضرت ﷺ نے حضرت عائشہؓ کو فرمایا اگر کھیل دیکھنا چاہتی ہو تو میرے پیچھے کھڑی ہو کر کندھوں کے اوپر سے دیکھ لو	۳۷۲ تا ۳۷۱ تا ۳۵۷ تا ۳۵۳	۲۸۹	الْإِمَامُ حُجَّةٌ
۱۳۸	آنحضرت ﷺ مجلس میں کھرت سے استغفار پڑھا کرتے تھے	مَنْ قَتَلَ ذُوْنَ مَالِهِ	۳۲۰	أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِ بَنِي
۵۳۶	انسان کو جب جنت میں داخل کیا جاوے گا تو اسے ایک پہل پر سے گذرنا ہو گا جس کا نام حَسْرُ الصِّرَاطِ ہے	ن	۱۳۲	أَنَا النَّبِيُّ لَا كَذِبَ
۵۱۹ تا ۳۳۳	اگر جو ش آئے تو بیٹھ جاؤ یا پانی پنی لو یا وہاں سے ہٹ جاؤ	نُصِرْتُ بِالرُّعْبِ	۱۳۷	إِنِّي أَيْحُوا الْأَنْبِيَاءِ
۱۶۷	اگر کوئی شخص ٹوٹا کی نیت سے اپنی بیوی کے مومنہ میں ایک لقمہ بھی ڈالتا ہے تو اس کے لئے ثواب اور نجات کا موجب ہو جاتا ہے	احادیث بالمعنی	۳۹۱	التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ
۳۳۹	اگر کوئی شخص کسی مومن کا جنازہ پڑھے اور میت کے ساتھ قبرستان تک جائے تو اسے بڑا ثواب ملتا ہے	ایک صحابی کے ارکان اسلام پر عمل کے عہد پر فرمایا: اگر اس نے حج بولا ہے تو نجات پائیا	۳۰۶ تا ۳۰۳	تَخْلَقُوا بِأَخْلَاقِ اللَّهِ
۶۵۲	آنحضرت ﷺ نے اپنے بعض غریب صحابہؓ سے فرمایا:۔۔۔ آؤ میں تمہیں چند	آخری زمانہ کے فتنہ کے متعلق نوح سے لے کر آخر تک انبیاء خیریں دیتے آئے ہیں	ح	حَتَّى عَلَى الصَّلَاةِ
		۵۳۱	۵۳۵، ۵۳۳	حَتَّى عَلَى الْفَلَاحِ
		۶۹	ک	كَلِمَتَانِ حَقِيقَتَانِ
		۳۲	ل	لَا عَيْنٌ رَأَتْ وَلَا أُذُنٌ
		۱۹۳	۵	لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ
		۵۳۸	۳۸۶	م
		۱۰	۲۷۱	مَا لَعَيْنٌ رَأَتْ وَلَا أُذُنٌ
			۲۱۳	مَا لَمْ يُعْرِ عَزْرٌ
			۱۹۱	مَنْ أَطَاعَ أَمِيرِي
				اگر دو مسلمان بھی کہیں ہوں تو اذان دے کر جماعت نماز پڑھیں
				امام وہ ہونا چاہئے جو اتقی ہو
				اگر سفر میں ہوں تو بھی اذان اور اقامت

<p>اُسے جھکا گتا ہے اور وہ بہت کے قریب ہو جاتا ہے۔</p>	<p>اُسے پن کر مسجد میں آئے تو آپ ﷺ کا چہرہ مبارک غصہ سے سرخ ہو گیا اور فرمایا: دینے کے</p>	<p>کلمات سکھاؤں اگر ان کا ورد کر دے تو ۵۰۰ سال پہلے بہت میں جاوے</p>
<p>۵۴۲</p> <p>بہن کے گورز کے کارندے جب آپ ﷺ کو گرفتار کرنے آئے تو</p>	<p>۳۹۹</p> <p>یہ معنی تو نہ تھے کہ خود پن نو ایک جنگ کے موقع پر مسلمانوں</p>	<p>۵۶۵</p> <p>جس دن سے متعلق فرمایا: اس میں ایک خاص وقت قبولیت دعا کا ایسا آتا ہے جس میں خدا تعالیٰ کی</p>
<p>دعا کے بعد فرمایا: جاؤ، جا کر اپنے گورز سے کہہ دو کہ آج رات میرے خدا</p>	<p>۵۴</p> <p>لے ایک شخص کو دیکھا کہ ۷۵ ۷۵ کر جنگ میں حصہ لے رہا ہے فرمایا: اگر کسی نے دنیا میں دوزخی دیکھا ہو</p>	<p>۵۴</p> <p>برکات نازل ہوتی ہیں ایک دفعہ ایک شخص نے عرض کیا کہ اگر میں اپنی بیوی کو بدکاری کرتے</p>
<p>۳۷۸</p> <p>نے تمہارے خداوند کو مار دیا ہے جب تم مسجد میں آؤ تو پیاز اور لسن</p>	<p>۳۳۸</p> <p>تو وہ اس شخص کو دیکھ لے ایمان کی ادنیٰ علامت یہ ہے کہ اگر مومن بندے کو آگ میں بھی ڈال دیا</p>	<p>۳۷۸</p> <p>ہوئے اپنی آنکھوں سے دیکھوں تو کیا اُسے مار دوں.. فرمایا: نہیں اگر تم اسے مارو گے تو قاتل اور خونی سمجھے</p>
<p>۳۳۸</p> <p>کھا کر نہ آیا کرو جب سوتے سے آدی اٹھے تو چاہئے</p>	<p>۳۷۰</p> <p>جائے تب بھی وہ ایمان ترک کرنا گوارا نہ کرے</p>	<p>۳۷۰</p> <p>ایک دفعہ رات کو معمولی سا شور ہوا سارے صحابہ ہتھیار بند ہو کر باہر نکل</p>
<p>۵۴۳</p> <p>کہ ہاتھ دھو کر برتن میں ڈالے جس کے ہاں دو بڑکیاں ہوں اور وہ</p>	<p>۶۲۳-۶۲۲</p> <p>بہترین نیکی وہ ہے جو زیادہ دیر تک قائم رہے</p>	<p>۶۲۳-۶۲۲</p> <p>آئے اور بعض مسجد میں جمع ہو گئے فرمایا: وہی لوگ زیادہ ہوشیار تھے جو مسجد میں جمع ہوئے کیونکہ مسجد مسلمانوں کے</p>
<p>آگنی صحیح ترست کرے تو میں اس کے ساتھ بہت کا وعدہ کرتا ہوں</p>	<p>۶۳۰-۶۳۲</p> <p>بہترین عبادت وہی ہے جس پر ہدومت اختیار کی جائے</p>	<p>۶۳۰-۶۳۲</p> <p>جمع ہونے کی جگہ ہے ایک دفعہ رسول کریم ﷺ بیٹھے ہوئے تھے صحابہ بھی پاس جمع تھے کہ قریب سے ایک جنازہ گزر رہا صحابہ نے مرنے والی کی تعریف کی تو آپ نے فرمایا</p>
<p>۶۳۶</p> <p>جس نے اَلسَّلَامُ عَلَیْكُمْ کہا اس کے نام دس نیکیاں... اور جس نے اَلسَّلَامُ عَلَیْكُمْ</p>	<p>۳۵۲</p> <p>پاجامہ اس طرح نہیں ہونا چاہئے کہ ٹخنوں سے نیچے ہو</p>	<p>۳۵۲</p> <p>بہت اس کے لئے واجب ہو گئی ایک دفعہ رسول کریم ﷺ نے حضرت عمرؓ کو ریشمی جیبہ دیا آپ نے</p>
<p>اَس کے نام دس نیکیاں کھسی گئیں جس نے شادی نہیں کی اور اسی حالت میں مر گیا اس کی عمر شائع ہو گئی</p>	<p>۳۹۵</p> <p>نہ بنا لیا جائے ایک شخص تمام عمر ایسے افعال کرتا رہتا ہے کہ دوزخ کے قریب جا پہنچتا ہے مگر عین دروازہ پر جا کر</p>	<p>۳۸۸</p> <p>۳۸۸</p>
<p>۶۵۱</p> <p>جو سلام کتابہ اُسے دس نیکیاں ملتی ہیں</p>	<p>۲۲۲</p>	<p>۲۲۲</p>
<p>۶۵۰</p> <p>جو شخص یہ کہتا ہے کہ ستاروں کی گردش سے بارش ہو گی وہ کافر ہے</p>	<p>۳۹۵</p>	<p>۳۹۵</p>

الہامات حضرت مسیح موعودؑ

فارسی الہام	اردو الہامات	عربی الہامات
دیر آمدہ زراہِ دُور آمدہ ۲۰۰	آگ سے ہمیں مت ڈراؤ آگ ہماری ۱۸۲ غلام بلکہ غلاموں کی غلام ہے	جَرِيئُ اللَّهِ فِي حُلِّ الْأَنْبِيَاءِ ۶۳۷
	دنیا میں ایک ظہیر آیا ہے دنیا نے اسے قبول ۷۳ نہ کیا... اسکی سچائی ظاہر کر دے گا	ذَوْحَةَ إِسْمَاعِيلَ مُبَارَكٌ وَ مُبَارِكٌ وَ كُلُّ أَمْرِ مُبَارَكٌ يُجْعَلُ فِيهِ ۳۳۹
	۳۹۰، ۲۷۳، ۱۸۰	وَلَا تَبْقَى لَكَ مِنْ الْمُخْرَجَاتِ ذِكْرًا ۲۱۰، ۲۰۹
	۲۰۰ غلام احمد کی جئے	يُرِيدُونَ أَنْ يُبْرُوا ظَمَنَكَ ۱۷۲

اسماء

تیمور	۲۵۷	افلاطون	۱- آ
۳۸۹'۳۹۱	۳۶۹	امان اللہ خان	۲۹'۲۸
۶۱۵'۶۱۳'۶۱۸	۵۵۳'۵۵۲	انصار	۵۱۳'۳۸۲'۳۰
۳۰۰'۲۹۸'۲۹۷	۵۱۸	انصار اللہ	۵۲۱
۳۰۷'۳۰۶'۳۰۳	۲۷۷	انعام اللہ شاہید	۶۱۳'۱۵۲
۵۲۸	۳۵۲	انگریز	۱۳۵'۶۶
۲۱۳	۲۱۳	ابالحدیث (جماعت)	۱۸۲'۸۱
۳۷۰'۳۳۳'۳۲۷	۵۹۶'۵۰۱	ایٹیشن سرڈینزل	۵۹۶'۵۹۸
۶۶۵'۶۳۶'۵۸۹'۵۸۷'۵۶۵	۳۹۰	ایلیٹ	۲۹۳'۵۸
۱۱۳	۳۹۱	بابر	۲۲۶'۱۵۲'۱۳۱'۱۳۰
۶۵۵	۶۳۹'۲۱۳	بشیر احمد میاں	۵۳۰'۵۱۵'۵۱۳'۳۸۶
۲۸۳'۲۸۳	۳۷۳'۳۷۰'۳۵۲	بنی اسرائیل	۳۲۱
۶۲۳'۲۱۲	۲۶۸	بھڑ	۲۹۳'۱۳۰
۳۶۱	۱۱۸	بھگت سنگھ	۱۷۳
۱۳۰'۱۰۶	۱۱۳	پ	۵۲۱
۱۹۸	۱۰۸	پہل سردار	۵۸۶'۳۲۰
	۲۱۳'۲۱۱	پیغمبر سنگھ	۵۹۷
	۳۷۰	ت	۱۹۷
		تانی	۲۹۸
		تورات	۱۷۳'۱۵۲
			۶۳
			۶۱۵
ش			ابراہیمؑ حضرت
ج			آبرہہ
			ایلیس
			ابن جریر
			ابن عباسؓ
			ابن عطلیل
			ابوبکر حضرتؓ
			ابوجہل
			ابوحنیفہؒ امام
			ابوسفیان
			آہم
			احرار
			آدمؑ حضرت
			اروڑا خان شی
			ارون لارڈ
			آریہ
			اسمعیلؑ حضرت
			اسمعیلؑ شہید
			اشرف علی تھانوی

۱۳ (حاشیه)	عبدالجبار شاه سید	۱۹۸	سید محمود ڈاکٹر	۶۳۰'۵۹۰'۵۸۹'۵۸۷	دورخ
۳۹۷'۳	عبدالحکیم ڈاکٹر	۱۱۸'۱۱۷	سید واجی		ڈ
	عبدالرحمن بن عوف		ش	۲۵۷'۲۳۵	ڈارون
۲۲۲'۳۵'۱۳۱	حضرت	۹۸	شادی خان		ر
۶۳۹	عبدالرحمن مری	۳۰۱	شہلی	۱۱۸	راج گورو
۶۲۶'۶۲۵'۶۲۳	عبدالستار افغان مولوی	۱۱۹	شردھانند سواری	۳۲۰	رازی ام
۳۹۶'۳۵۸	عبدالقادر جیلانی سید	۳۳۳'۳۳۲	شہرنج	۱۳	رحمت اللہ شخ
۵۱۷	عبدالکریم حضرت مولوی	۶۵۸	شیبہ	۱۱۵	رستم
	عبداللطیف شہید حضرت	۶۳۸'۶۳۴'۲۷۲	شیر علی حضرت مولوی	۳۳۳'۳۳۳'۳۳۳'۳۲۸	رمضان
۶۳۳'۵۹۶'۵۱۷'۵۱۶	ساجزادہ سید	۳۸۷'۳۶۵'۳۳۵'۲۷۶	شیطان	۱۱۳	رنگا سواری آر
۲۳۷	عبداللہ الدین سینھ	۶۳۳'۵۸۶'۵۰۸'۳۹۷'۳۷۶'۳۶۸		۹۸	روشن علی حضرت حافظ
۵۹۹	عبداللہ		ص		ز
۵۹۳	عبداللہ بن ابی بن سلول	۳۶۰	صوبہ سرحد	۶۵۵	زرتشت حضرت
۵۹۹'۵۹۸	عبداللہ بن فطعون		ض	۱۳۹'۱۳۸	زینت محل
۵۲۱'۱۳۲	عبدال مطلب	۳۵۸	ضرار حضرت		س
۶۵۸	عتبہ		ط	۳۶۱	سرخ پوش
۹	عثمان حضرت	۳۹۰'۷۳'۳۲'۲۱	طاعون	۶۳۹'۳۹۳	سرور شاہ حضرت مولوی
۳۳۸	عرش	۱۳۵	طبری	۱۳۱	سعد حضرت
۲۲۶	عکرمہ		ظ	۱۱۸	شکھ دیو
۶۵۸'۱۱۷'۱۰۱'۱۰۰'۹	علی حضرت	۵۸۶'۲۵۰	ظفر اللہ خان چوہدری	۲۱۳'۲۱۱'۲۱۰'۲۰۹'۲۰۹'۲۰۹	سلطان احمد مرزا
۳۹۵'۱۸۹'۱۰۶	عمر حضرت	۵۲۳'۲۷۷	ظفر علی مولوی	۲۹۸	ساتنی
۵۵۵'۵۳۹'۳۹۹'۳۶۹			ع	۱۱۸'۱۱۷	سندر سنگھ
۳۶۶	عمرو بن العاص	۳۳۳'۱۳۵'۱۳۸'۶۱'۲۳	عائشہ حضرت	۱۳۳'۱۳۳	سندھی
۱۵۱'۱۰۸'۶۰	عیسیٰ حضرت	۱۳۲	عباس حضرت	۶۳	سید احمد سہندی
۲۵۲'۲۵۵'۲۱۹'۲۱۷'۱۹۹'۱۷۳				۲۱۳	سید محمد شریف

۶۶۳'۶۵۹'۶۵۶	۳۵۰'۱۹۹'۱۹۵'۱۵۹	کاکس	۳۶۵'۲۹۱'۲۷۶'۲۷۳'۲۷۱'۲۶۰
۳۳۳	۵۱۰'۵۰۹'۵۰۶'۵۰۵'۵۰۳'۳۵۷	محمد اسحاق شاه	۵۷۳'۵۱۶'۵۱۳'۴۷۱'۴۷۰'۴۱۷'۳۱۶
۵۰	۳۰	محمد اسماعیل ذاکر	۶۵۵'۳۰۸'۳۰۷'۳۵۷'۳۱۱
۳۱۸۷۳۱۶	۵۰۰'۳۹۹	محمد حسین مولوی بٹالوی	غ
۶۱۳'۶۱۳	۵۲۵'۶۸۸	محمد الدین مولوی	غلام احمد قادیانی حضرت مرزا
۳۳۶	۳۰۸	محمد شریف سید	۶۳'۶۱'۶۰'۵۷'۵۵'۵۳'۴۲
۲۱۳	۳۲۸	محمد شفیع ر	۱۱۰'۱۰۸'۸۸'۷۷'۷۳'۷۱'۶۸'۶۵'
۵۳۵		محمد صادق منق	۱۷۱'۱۷۰'۱۵۳'۱۵۲'۱۳۳'۱۳۳'۱۲۶'۱۲۱'
۶۲۳'۳۹۸	۱۹۵'۱۱۳'۱۱۳'۱۱۳	محمد علی	۱۹۹'۱۸۰'۱۷۷'۱۷۶'۱۷۵'۱۷۳'۱۷۲'
۱۳	۲۷۸'۲۰۲'۲۰۰'۱۹۹'۱۹۶	محمد علی قاضی	۲۲۱'۲۱۵'۲۱۳'۲۱۲'۲۰۹'۲۰۵'۲۰۳'۲۰۰
۱۶۹'۱۶۵'۱۶۳		محمد یوسف	ل
۱۶۸	۲۶۷	محمد غزنوی	۲۸۸'۲۸۷'۲۸۵'۲۶۰'۲۳۰'۲۲۷
۱۳۳	۸۳	محمد الدین ابن عربی حضرت	۳۵۸'۳۵۰'۳۴۳'۲۹۹'۲۹۸'۲۹۶'۲۹۳
۳۷	۱۲۳'۱۱۹'۱۱۰	مستشرق	۳۰۰'۳۹۹'۳۸۹'۳۷۱'۳۶۷'۳۶۵
۳۰۹		مسیلمہ کذاب	۳۶۹'۳۵۸'۳۴۰'۳۱۹'۳۱۶
۲۱۶		مظفر بیگ	۳۹۶'۳۹۰'۳۸۶'۳۸۵'۳۸۳'۳۸۰
۱۱۷	۱۱۳	معاویہ حضرت	۵۱۰'۵۰۳'۵۰۱'۵۰۰'۴۹۸'۴۹۷
۱۱۹	۱۲۰	منش رام	۵۹۶'۵۹۳'۵۹۱'۵۳۳'۵۳۸'۵۱۷
۳۶۰'۱۷۳'۱۵۱	۶۰۰	موسیٰ حضرت	۶۲۸'۶۲۷'۶۲۳'۶۰۰'۵۹۸'۵۹۷
۵۵۵'۵۵۳'۵۱۳'۴۷۰'۳۶۵'۳۵۲	۲۶۳	متصوفین	۶۳۷'۶۳۲
۳۸۳'۲۸۲	۶۶'۶۳'۶۱	محمد حضرت علیؑ	غلام محمد ریس
۳۵۱'۳۳۹'۳۳۸	۱۵۳'۱۰۵'۸۲'۷۳'۷۱'۶۹'۶۸		ف
۳۶	۲۳۳'۲۳۱'۲۰۲'۲۰۲'۱۹۸'۱۹۷		فتح محمد پوری
۱۸۶	۲۹۸'۲۹۷'۲۹۳'۲۸۹'۲۶۱'۲۶۰		فرعون
	۶۳۸'۵۱۳'۴۱۵'۴۱۳'۳۶۶'۳۶۵		فیج اعوج

د	۶۲۵'۶۲۳'۵۳۹'۵۰۳'۳۹۷'۳۹۵'۳۸۰	ن
۲۶۳	هرمیس (HERMITS)	۳۵
۵۸۳	هندو	۳۹۱'۲۸۳
۱۳۰'۸۳'۷۷	هنده	۳۱۸
۳۹۰	هومر	۵۹۶
ی	و	۶۶۳'۵۱۳'۳۱۰
۶۶	یار محمد برلوی	۳۳۳
۵۲۳'۳۲۸	یورپ	۶۵۸
۱۵۵	یسودی	۳۳۳'۳۱۸'۳۵۱'۳۲۳'۲۹۳'۲۱۰'۱۰۹
	ولی اللہ شاہ	۳۷۳'۳۳۲'۲۰
	ولید	۳۳۳'۳۱۸'۳۵۱'۳۲۳'۲۹۳'۲۱۰'۱۰۹
	نو شیروان	ناصر نواب حضرت میر
	نولڈک نولڈاس	نہولین
	نیلسن	نظام الدین مرزا
	نیوٹن	نعمت اللہ خان
	و	نوح حضرت
	ولی اللہ شاہ	نور الدین حضرت
	ولید	خلیفۃ المسیح الاول

۱۳ مقامات

خ	۱۳۹	بھینی	۱
۵۲۱'۳۳۳	خانہ کعبہ	پ	اٹھوال
و	۱۳۳'۱۲۰	پشاور	۱۹۲
۱۳۹	دارجلنگ	پنجاب	۵۵۲
۶۶۵'۶۳۲'۵۹۰'۵۸۹'۵۸۷	دورخ	۲۹۳'۱۱۸'۹۶'۵۱	۲۶
۱۳۳	دھرم سالہ	۶۱۱'۵۲۲'۵۱۱'۴۰۱'۳۷۲'۳۷۱	۲۳۵
۱۹۲'۵۰	دھرم کوٹ	۹۶'۹۱'۹۰	۲۳۵'۶۹
۳۰۱'۲۱۸	دہلی	ت	۲۰۱'۳۶۹'۲۹۳'۱۳۳
ڈ		تلونڈی جھنگلاں	۱۱۵
۵۲۲'۳۹۳'۱۳۹'۱۳۷	ڈلہوزی	ٹ	۵۲۸'۲۱۲'۲۱۸'۱۲۷
۶۳۳'۶۰۷'۶۰۲'۵۸۷'۵۷۲'۵۶۸	ڈلہوزی	ٹھیکری وال	۶۳۱'۶۹
۱۱۵	ڈھا کہ	ج	۳۱۳
		جاپان	۶۳۶'۳۷۹'۷۸'۳۷۷'۱۳۰
ر	۶۳۱	جاوا	ب
۲۰	رام پور	جرمنی	۱۹۳'۱۹۲'۱۹۰
۳۹۳'۳۵۸	راولپنڈی	بھون	۱۷'۶۶
۲۶	رنگون	جنت	۶۵۷'۵۵۳'۲۲۵
۱۳۹	روم	جہلم	۱۲
س		چ	۱۷
۶۳۱	سامرا	چین	۵۵۸'۵۱۱'۳۲۱'۲۱۸
۳۵۸'۲۹۰'۵۱'۳۹'۳۷	سیالکوٹ	ح	۱۹۷'۱۱۵
۱۹۲	سیکھوان	حدیبیہ	۵۱۱'۱۵۰'۱۱۸'۱۷۱'۱۷۱
			۵۱۱'۱۵۸'۲۰

۵۵۳'۵۲۱'۳۸۳'۲۱۳'۱۹۹	'۳۵۳'۳۵۱'۳۳۸'۳۳۱'۳۳۵'۳۳۳	ش
۶۶۰'۶۲۹'۶۰۹'۵۹۳'۵۹۳	'۳۷۶'۳۷۲'۳۷۳'۳۷۱'۳۷۱'۳۷۹'۳۵۹	شام
۳۸	۵۱۱'۵۰۷'۵۰۳'۵۰۰'۴۹۳'۳۶۶'۳۷۹	شاه پور
۳۷۳'۳۷۷	۵۷۰'۵۶۳'۵۵۸'۵۲۲'	شکارا چھیاں
۱۳۳	۵۵۸'۳۳۱'۳۸۱'۳۶	شملہ
۱۳۷'۱۳۶	۳۹	شینو پورہ
۱۱۵	۳۷	ص
۳۳۹	۳۷'۳۰	صقین
۱۹۳'۳۹	۳۷	صوبہ سرحد
۱۹۳	۱۷۶'۱۱۰'۹۱'۶۶'۵۱'۴۷	ع
۱۹۳	۱۶۸'۱۱۵'۱۰۸'۵۱'۴۸'۳۷	عرب
۱۹۳	'۳۹۳'۳۹۱'۳۷۳'۳۶۸'۳۱۳'۱۷۶'	عرش
	۶۳۷'۶۱۳'۵۵۷'۵۳۵'۵۲۸	ف
۶۶'۵۰'۳۹'۳۳'۱۷	۶۱	فلسطین
'۳۶۶'۳۵۰'۱۷۶'۱۳۷'۱۱۶'۱۰۰'۷۸'۷۵	۱۳۷'۳۸	ق
۳۳۶'۳۰۴'۲۹۳'۲۸۲'۲۸۰'۲۷۹'۲۷۸	م	قادیان
۶۳۶'۶۲۹'۵۲۳'۴۶۳'۴۱۳'۳۱۳'	۵۱۱'۳۰	مدراس
۱۹۳	۶۱۳	مدرسہ احمدیہ
	۳۷۸'۳۶۳'۳۰۱'۲۱۷'۱۳۶	مدینہ منورہ
۱۳۹	۶۵۸'۵۹۳'۵۹۳'۵۵۷'۵۵۳'۳۸۳'	میری
۳۷۸'۳۷۷	۱۳۹	میری
'۳۶۳'۳۵۸'۳۳۱'	۱۳۶	مسجد حرام
۶۵۵'۶۵۳'۶۳۱	۳۳۷'۳۳۶	مسجد لندن
۱۱۵'۳۰	۶۳۱	مصر
	'۱۳۶'۱۳۵'۱۰۱'۱۰۰	مکہ مکرمہ
		ک
		کانپور
		کراچی
		کشمیر

ملتان

ملکانا

مندر

منصوری

میرزا پور

ن

ناجھہ

ننگل

نواں پنڈ

و

ونجواں

و

ہندوستان

ی

یرموک

یمن

یورپ

یو-پی

